

započítatelným létům členství v jejím pensijním fondu, a že jen v tomto případě by mohl z titulu unifikace požadovati totéž i na státní správě železniční. Dovolání mylně doličuje z odst. 7 u n i f. v ý n o s u — vymezujícího rozsah rozšíření předpisů čsl. státních drah na unifikované zaměstnance — že prý se nemohl vztahovati také na předpisy vydané před účinností unifikačního výnosu, t. j. před 1. lednem 1921 — neboť při tom nedbá přesného doslovu tohoto ustanovení — »že přiznání rozšíření předpisů čsl. státních drah platí i ohledně předpisů po publikaci unifikačního výnosu«. Právě spojka »i« zřetelně vysvětluje, že unifikační výnos má na mysli nejen předpisy po jeho publikaci vydané, nýbrž i předpisy platné do publikace výnosu. Nižší soudy případně vložily též právní význam slov unifikačního výnosu »s působností od 1. ledna 1921«. Z dovolacích vývodů nelze poznati, v čem spatřuje dovolání rozdíl mezi výrazem použitým v unifikačním výnosu »s působností« od 1. ledna 1921 a výrazem »s platností« od 1. ledna 1921. Že ani ministerstvo železnic takového rozlišování nečinilo, patrně z jeho pozdějšího výnosu ze dne 11. dubna 1925, v němž používá jen výrazu »s platností« od 1. ledna 1921. Dovolání nemůže však nic vyléčiti v této rozepři ve prospěch žalovaného čsl. státu ani z dovolávaných rozhodnutí nejvyššího soudu sb. 7838 a Rv III 229/22, Rv III 542/23 a Rv II 61/29, neboť pro tento spor nemá významu obírat se otázkou právního poměru čsl. státu jako přejímatele správy ku košicko-bohumínské železnici, jež byla řešena v rozhodnutích ve sb. n. s. 7838 a 9538, ani právními a finančními účinky mezi těmito plynoucími z přiznání sporné výhody žalobci, jako unifikovanému zaměstnanci podle předpisů platných u čsl. státních drah.

Čís. 12355.

Je-li desítiprocentní přírážka k účtu částí účtu, jež zaplatil host hostinskému po případě číšníkovi jako jeho zřízenci a přísluší-li její případné rozdělení mezi číšníky hostinskému, jest k přírážce přihlížeti jako k části mzdy.

(Rozh. ze dne 11. února 1933, Rv I 1742/31.)

Jan K. byl sklepníkem v kavárně žalovaného v Karlových Varech. Jeho výdělkem kromě stravy a volného bytu bylo, že přirážel hostům na účty 10%. Žalobkyni byla povolena proti Janu K-ovi exekuce zabavením a příkázáním k vybrání nároku Jana K-a proti žalovanému. Žalovaný odepřel strhovati mzdu Janu K-ovi, ježto prý Jan K. od něho mzdu nemá, nýbrž si jen vybírá 10% zpropitného od hostů. Žalobě o zaplacení zabavené mzdy bylo oběma nižšími soudy vyhověno, o d v o l a c í m s o u d e m z t ě c h t o d ů v o d ů: Podle posudku znalců, jehož správnost není napadána, náleží 10%, jež se přiráží k účtu hostů, sklepníku, je-li jen jeden. Je-li sklepníků více, dělí se 10% mezi

ně podle klíče, jenž jest stanoven společenstvem hostinských. Těchto 10% jest, ježto se připočítávají k účtu, částí účtu, jež platí host hostinskému, pokud se týče sklepníku jako zaměstnanci hostinského, a nejsou placením hosta sklepníku ve vlastním jméně. Případné rozdělení těchto 10% sklepníkům má předsevzítí samozřejmě hostinský, je muž přísluší nejprve disposiční právo co do těchto 10%. Je-li jen jeden sklepník, jako jest tomu v souzeném případě, může hostinský o 10% zařídit, pokud se týče dohodnouti se se sklepníkem také tak, že si sklepník 10% ihned ponechá, aniž by je dříve hostinskému odvedl. Nezáleží na tom, zda se těchto 10% označuje jako náhražek zpropitného či jako odměna za obsluhu nebo jinak; 10% jest najmě i v souzeném případě částí mzdy. Byl tedy žalovaný povinen zachovati se podle podlužnického zákazu a nesměl zabavenou část mzdy vypláceti Janu K-ovi, pokud se týče nesměl mu tuto část mzdy ponechávati při jednotlivých súčtováních, nýbrž měl zabavenou část mzdy poukázati žalobkyni. Ježto žalovaný nesplnil tuto povinnost, jednal proti příkazům daným mu při povolení exekuce a ručí žalobkyni za zabavené a k vybrání přikázané částky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Oprávněnost žalobního nároku závisela na rozřešení otázky, zda 10%ní přírážka k hostovu řádu, zavedená, jak jest neodporovatelně zjištěno nižšími soudy, v hostinských živnostech v Karlových Varech, jest částí číšnickovy mzdy či jen zpropitným. Otázku tu zodpověděly nižší soudy v ten rozum, že jest tato přírážka částí číšnickovy mzdy, a v důsledku toho vyhověly také žalobnímu nároku. Názor ten napadá dovolatel jako právně mylný, a snaží se dovoditi v dovolání, že 10%ní přírážka jest jen zpropitným. Leč nelze s ním souhlasiti. Při řešení otázky té vycházeti jest ze zjištění odvolacího soudu, jímž je dovolací soud vázán. Odvolací soud zjistil, že 10%ní přírážka jest částí účtu, který zaplatil host hostinskému, po případě číšníkovi jako jeho zřízenci a že její případné rozdělení číšníkům přísluší hostinskému. Je-li tomu tak, lze podle zásady § 914 obč. zák. přihlížeti k přírážce jen jako k části mzdy, příslušející číšníkovi podle § 1151 obč. zák. Byl-li číšníkem tím u žalovaného podle zjištění nižších soudů otec nemanželského dítěte, nelze ani tvrditi, že odvolací soud posoudil věc nesprávně s hlediska právního, když, vycházeje ze stejného nazírání na věc v otázce přírážky, vyhověl žalobnímu nároku.

Čís. 12356.

I. Proti osobě blízké podle § 2 zákona ze dne 16. prosince 1930, čís. 4/1931 sb. z. a n. nelze nastupovati žalobou přímou.

II. Předpisu § 2 zmíněného zákona nelze použiti pro vymáhání dávek splatných před jeho účinností.

(Plenární usnesení ze dne 13. února 1933, Pres. 266 a 956/32.)